

Krakau – Auschwitz – Birkenau

*Woensdag 2 – zaterdag 5 maart 2022 - Lijnvluchten met KLM; prima lunches en exquise diners met uitstekende wijnen; professionele begeleiding etc. etc. à 1895,- obv tweepersoonskamer in *****hotel.*

Woensdag 2 maart 2022 - Heenreis en eerste indrukken van Krakau

De reis naar Krakau en Auschwitz-Birkenau begint met een rechtstreekse vlucht – vertrektijd 09.20 uur - met KLM vanaf vliegveld Amsterdam naar Krakau. We arriveren daar begin van de middag (11.10 uur) en worden keurig naar ons hotel gebracht in het centrum van Krakau, The Bonorowski Palace Hotel***** of Stary Hotel *****, waar we 3 nachten zullen logeren, grote klasse!

U heeft hier even gelegenheid om of te frissen, waarna we eerst lekker gaan lunchen. Daarna ontmoeten we onze gids voor een eerste kennismaking met de stad; een korte wandeling over De Grote Markt, waaraan het Bonorowski is gelegen, met de beroemde Lakenhal en schitterende Mariakerk. Bij een plaatselijke wijnbar genieten we een aperitief en leren we meer over de Poolse geschiedenis. Daarna keren we terug in ons hotel. Om 18.30 uur worden we getraakteerd op een privé pianorecital van Chopin, in een van de kleine zalen van het Bonorowski Palace Hotel; een glaasje wijn binnen handbereik vanzelfsprekend.

Piano recital van Chopin en indrukken van het The Bonorowski Palace Hotel, hartje centrum Krakau.

De muziek van Chopin, met veel nocturnes, mazurka's en polonaises, wordt gekenmerkt door een gevoel van verlangen naar zijn vaderland, dat tijdens zijn leven in politieke onrust verkeerde. Chopin, een muzikaal wonderkind, verliet Polen toen hij 20 jaar was om te gaan werken in Frankrijk. Hij bleef daar tot zijn dood op 39-jarige leeftijd. Laat u tijdens dit pianoconcert meevoeren naar de sfeer van Chopin en geniet van de entourage. Na afloop – omstreeks 19.45 uur – steken we de Grote Markt over en gaan we heerlijk dineren in het Wierzynek restaurant aan de overkant.

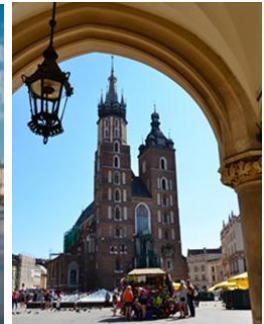

Het Wierzynek restaurant, Krakau

Donderdag 3 maart 2022

Wawelheuvel, Mariakerk, Oude Centrum, Lakenhallen. Oude Universiteit...

We vertrekken om 09.00 uur met een gids vanaf het hotel voor een bezoek aan de Wawelheuvel met zijn beroemde Kasteel en Kathedraal. Paus Johannes-Paulus II, beter bekend als aartsbisschop Wojtyla van Krakau, wordt hier nog steeds op handen gedragen. We bezoeken de Oude Universiteitsgebouwen, de Mariakerk aan het grootste marktplaats van Europa en natuurlijk de Lakenhallen, hier midden op het plein. Het historische stadshart staat met recht op de werelderfgoedlijst van Unesco.

Krakau heeft een bijzonder rijk verleden en dat toont zich in de prachtige gebouwen en pleinen. Gelukkig heeft de Tweede Wereldoorlog weinig schade aangericht aan de stad, in tegenstelling tot veel andere Poolse steden.

Rond 12.30 uur arriveren we bij ons restaurant Farina, voor een heerlijke, lichte lunch.

Na de lunch gaan we ondergronds ! We rijden naar Wieliczka, net buiten de stad. Daar zijn de **wereldberoemde zoutmijnen** gelegen, die wij gaan bezoeken. De Wieliczka zoutmijnen waren tot voor kort nog in gebruik en behoren tot de oudste en grootste ter wereld. De mijngangen beslaan een totale lengte van meer dan 300 km en het diepste punt is maar liefst 327 meter! Zoutmeren, zoutgrotten, zout-beeldhouwwerken, kapelletjes en zelfs een heuse "Kathedraal" met 'Het laatste avondmaal van Leonardo da Vinci' is hier ondergronds uitgehouwen.

Zoutmijnen van Wieliczka

Aan het eind van de middag keren we terug in ons hotel. Even tijd voor uzelf. Het diner vanavond genieten we in het Miód Malina restaurant of het Wentzl restaurant, op loopafstand van het hotel. Beide uitstekende restaurants met een voortreffelijke keur aan Poolse gerechten.

Vrijdag 4 maart 2022

Dit wordt een indrukwekkende dag. Wake-up call is om 07.00 uur en de bus vertrekt om 08.30 stipt naar **Auschwitz I en Birkenau** 70 km buiten Krakau, een uurtje rijden.

De klok staat hier stil – letterlijk zelfs – vanaf 27 januari 1945 toen om drie 's-middags Auschwitz door de Russen werd bevrijd. We beginnen – onder leiding van een professionele gids - met een bezoek aan Auschwitz I. en krijgen tekst en uitleg (in het Nederlands !) over de historie van dit concentratie- en vernietigingskamp. Vanzelfsprekend staan we ook stil bij de barakken, cellen en verhoorkamers, executieplaatsen en ook de gaskamer en verbrandingsoven van Auschwitz I.

Centrale toegangspoort Auschwitz

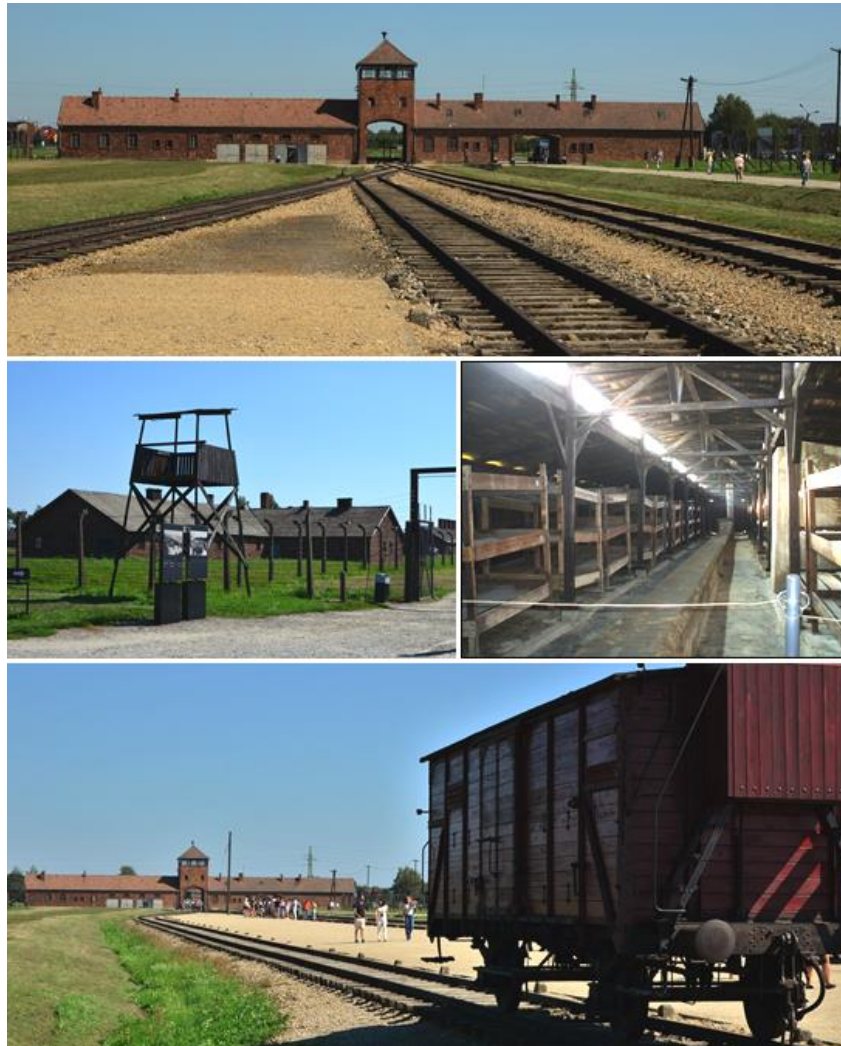
Barakken en verhoorkamers.

De rondleiding grijpt terug op de werkelijk onvoorstelbare geschiedenis van Auschwitz en Birkenau, die op 27 januari werd onthuld en waarvan de wereld tot op dat moment nauwelijks enige notie had. Een besef dat in de maanden en jaren daarna – tot op de dag van heden – tot elke mens moet doordringen. Moedwillig en in volle overtuiging zijn hier in een korte periode 1,2 miljoen mensen vergast en verbrand.

Executieplaats

Na afloop van deze ochtend gebruiken we in restaurant Galicja een eenvoudige lunch, die, zo leert de ervaring maar moeizaam gegeten wordt. In de middag rijden we door naar Auschwitz II ofwel **Birkenau**. Hier nemen we rustig de tijd, ieder in zijn/haar eigen tempo, om de verschrikkingen van dit vernietigingskamp op ons te laten inwerken.

Een bezoek aan Auschwitz en Birkenau komt keihard aan en confronteert, zoveel jaren nadien, nog steeds op zeer indringende wijze. De gruwelen van onze recente historie worden hier ragfijn getoond.

Aan het eind van de dag keren we terug in het hotel, omstreeks 17.00 uur. U heeft even tijd voor uzelf. Het diner vanavond is gepland om 19.00 uur in het restaurant van het hotel. Gelegenheid om rustig na te praten over de onuitwisbare indrukken van vandaag. Daarna vertonen we de film *Schindler's List*, in een besloten zaaltje van het hotel, voor onze groep alleen. Een goed glas wijn wordt daarbij vanzelfsprekend niet vergeten.

Zaterdag 5 maart 2022

Museum Oscar Schindler, het Joods Kwartier, Kazimierz, Synagogen en begraafplaats.

In de ochtend brengen we een bezoek aan de voormalige fabriek van Oscar Schindler, die is omgebouwd tot een indrukwekkend museum, ter nagedachtenis aan de verschrikkingen van de Tweede Wereldoorlog, hetgeen een diepe indruk op u zal maken.

Aansluitend rijden we naar de oude Joodse wijk, waar we een bezoek brengen aan de Synagoog, de Joodse begraafplaats en de karakteristieke winkeltjes in deze wijk, zoals de oude 'Adelaars Apotheek'.

Er wonen nog slechts een handjevol Joden in Krakau maar de Joodse wijk is volledig in oude luister hersteld. Wist u dat in de Szerokastraat een groot deel van Schindler's List opgenomen is. De lunch gebruiken we in een typisch Joods restaurant, Szara Kazimierz. Daarna rijden we naar het vliegveld voor onze vlucht van 16,50 uur naar Amsterdam, waar we begin van de avond (18.50 uur) arriveren. Een onuitwisbare indruk rijker, nemen we afscheid van elkaar.

Het moge duidelijk zijn dat deze reis – met name op dinsdag - een ingetogen karakter heeft. Tijdens deze dagen is er voldoende tijd voor reflectie, al dan niet in het gezelschap van uw reisgenoten. Immers, een bezoek aan Auschwitz zal als aangrijpend worden ervaren en kan je niet onverschillig laten.

Geheel verzorgde reis, alles inbegrepen (inclusief alle lunches en diners met mooie wijnen) - behalve minibar en uitgaven van strikt persoonlijke aard - à raison van 1895,- per persoon o.b.v. tweepersoonskamer in *****hotel. Toeslag eenpersoonskamer bedraagt 275,-

Inbegrepen:

- Heenvlucht op comfortabele tijd vanaf Amsterdam, vertrektijd 09.20 uur.
- Transfer van de luchthaven naar het centrum van Krakau.
- Drie overnachtingen incl. ontbijt in Hotel***** in het centrum van Krakau.
- Eerste kennismaking met Krakau en Pianorecital in Bonorowski Palace Hotel
- Diner incl. wijnen in Wierzyneck Restaurant in het centrum Krakau.
- Stadswandeling en bezoek aan Wawelheuvel, Kathedraal, Lakenhal, Mariakerk etc. etc. met professionele gids.
- Lunch in Farina Restaurant, incl. wijn gevolgd door bezoek aan Zoutmijnen van Wieliczka.
- Diner inclusief wijnen in het Miód Malina Restaurant of het Wentzl restaurant.
- Privé-transfer naar Oswiecim en bezoek met Nederlandstalige gids aan Auschwitz en Auschwitz-Birkenau
- Lunch incl. wijn in Galicja restaurant in Auschwitz.
- Diner incl. wijnen in Szara Ges restaurant met daarna vertoning van de film The Pianist van Roman Polanski'
- Bezoek met professionele gids aan Joods Kwartier, Synagoge, begraafplaats, lunch incl. wijnen in het Szara Kazimierz restaurant.
- Transfer naar luchthaven en retourvlucht naar Amsterdam.
- Alle entreegelden en toegangsbewijzen alsmede fooien voor gids en chauffeur.
- Reisbegeleiding door Gijs van Bilsen.

Kleine wijzigingen in het programma voorbehouden, zonder dat zulks in enig opzicht iets afdoet aan de kwaliteit.

ACHTERGRONDINFORMATIE

Geschiedenis

Krakau ontstond rond een natuurlijke heuvel, de Wawel. De stad kwam tot ontwikkeling op een kruispunt van oude handelswegen: de Barnsteenroute van de Oostzee naar Rome, en de route van Byzantium naar Neurenberg (Nürnberg). Op de Wawel werd een burcht gebouwd, waar gedurende vijf eeuwen de Poolse koningen resideerden. Een van hen was Casimir de Grote, die in 1364 de nog steeds bestaande universiteit stichtte, na die van Praag de oudste in Midden-Europa.

Van marktplaats tot stad

Vóór de 13de eeuw kende Polen geen steden in de toenmalig moderne betekenis. Krakau was een marktplaats bij een vorstelijke residentie. Het verschijnsel van een zichzelf regerende stad met vrije stadsburgers, georganiseerd in gilden van handels- en ambachtslieden, paste niet in de Poolse feodale samenleving waarin alleen de adel een zekere vrijheid bezat en het volk zich in horigheid onder deze kaste moest schikken. De Poolse vorsten zagen echter in dat de primitieve economie van Polen alleen tot bloei zou kunnen komen als ondernemende burgers zich in vrijheid konden ontplooien.

Weerstand van de adel

De weerstand om de horigen die vrijheid te geven was onder de adel zo groot dat besloten werd om belangrijke marktplaatsen wel tot stad te verheffen, maar voor die nieuwe steden het Poolse recht niet aan te passen. Daarentegen zouden ze volgens buitenlands stadsrecht ingericht moeten worden, recht waarop Polen dan geen beroep zouden kunnen doen, zodat zij zich niet aan het gezag van de adel zouden kunnen onttrekken door naar die steden uit te wijken.

Afbeelding uit de Kroniek van Neurenberg, 1493

Maagdenburger recht

In Midden-Europa was daarvoor dat doel het zogenaamd Duitse stadsrecht voorhanden en in het geval van Krakau werd in 1257 meer specifiek het Maagdenburger, dat wil zeggen aan de stad Maagdenburg ontleende, recht als charter overgenomen. De nieuwe steden waaronder Krakau werden voorlopig bevolkt met buitenlanders, in dit geval afkomstig uit het Duitse Rijk. In de 13de en 14de eeuw was de burgerij dan ook voornamelijk Duits van afkomst.

Duitstalige parochie

Pas in de loop der eeuwen verzwakte de tegenstand van de adel en werd ook aan Polen stadsburgerrecht toegestaan, die na verloop van tijd de overhand namen. Zo behoorde in Krakau de Mariakerk eerst aan de Duitstalige parochie en werd de St. Barbarakerk voor de Polen gesticht. De Duitse bestuurstaal van de stadsraad en de gilden werd in de 15de eeuw gaandeweg vervangen door de Poolse en in de 16de eeuw zou Krakau ook cultureel een Poolse stad worden en nam ook de adel er zijn plaats in naast de burgerij. Het stedelijk patriciaat bleef nog wel tot in de 16de eeuw Duits spreken, mede vanwege de onontbeerlijke handelsrelaties tot de steden in het Duitse Rijk. Op de Wawel bevindt zich naast de burcht ook de kathedraal.

Wawel heuvel met de draak

Onder aan die heuvel bevindt zich de drakengrot. Het verhaal gaat dat daar in de Middeleeuwen een *draak* (*Smok Wawelski*) woonde die elke dag gevoerd werd met vee (schapen en varkens). Koning Krak beloofde dat diegene die de draak zou verslaan, met zijn dochter mocht trouwen. Een schoenmaker durfde het aan. Hij slachtte een schaap, vulde dat met zwavel en naaide het weer dicht. De draak at dit schaap, vloog in brand en sprong in de Wisła. Daar dronk hij zoveel dat het beest openbarstte. Sindsdien is er alleen nog de grot met daarvoor een koperen beeld van een draak.

Een vrije, onafhankelijke republiek

Krakau kwam bij de Derde Poolse Deling (1795) aan Oostenrijk, maar werd in 1809 door Napoleon veroverd en bij het door hem ingestelde Hertogdom Warschau gevoegd. Dit hertogdom werd na de val van Napoleon ontmanteld en op het Congres van Wenen aan Rusland (Congres-Polen) en Pruisen (Posen) toegekend. Aangezien men het over Krakau niet eens werd, verklaarde men deze stad en de omliggende gebieden tot *vrije, onafhankelijke en strikt neutrale stad*. Deze Republiek Krakau werd in 1846 door Oostenrijk geannexeerd. Na de Eerste Wereldoorlog werd de stad in 1919 weer Pools. Tijdens de Tweede Wereldoorlog was Krakau de hoofdstad van het Nazi-Duitse *General-Gouvernement* en woonde Hans Frank in de Wawel.

De stad Krakau ligt aan de Wisła in het zuiden van Polen en is de hoofdstad van het woiwodschap Klein-Polen. Het is de voormalige hoofdstad van Polen (tot 1609) en is een van de belangrijkste cultuursteden van Midden-Europa. Het wordt daarom wel het Florence van Polen genoemd, en is volgens velen een van de mooiste steden van Europa. De stad kwam als een van de weinige steden in Polen bovendien ongeschonden de Tweede Wereldoorlog door. Het stadscentrum staat op de Werelderfgoedlijst van de UNESCO. (Meer informatie op de bijlagen)

Tradities

Naast het verhaal van de draak onder aan de Wawel zijn er meer verhalen en traditionele gebruiken.

Hejnał.

Elk uur speelt vanaf de hoogste toren van de Mariakerk (*Kościół Mariacki*) een trompetblazer een melodie die plotseling afgebroken wordt. De 'hejnał' was het signaal om de stadspoorten te openen of te sluiten en werd elke ochtend en avond gespeeld. De legende gaat dat in de Middeleeuwen een torenwachter vanaf de noordelijke toren van de kerk de Tataren zag komen. Hij wilde zijn stadsgenoten waarschuwen en speelde op zijn trompet. Zijn trompetspel werd plotseling afgebroken omdat hij geraakt werd door een pijl. Desondanks konden dankzij zijn oplettendheid de stadspoorten net op tijd worden gesloten en de Tartaarse aanval worden afgewend. Sinds de 19e eeuw wordt deze afgebroken 'hejnał' als herinnering aan deze gebeurtenis elk uur gespeeld. Sinds 1927 speelt de Poolse radio deze melodie dagelijks om 12 uur 's middags.

Lajkonik

Elk jaar op de eerste donderdag na Sacramentsdag (tweede donderdag na Pinksteren) komt de 'Lajkonik' in de stad. De held van het feest rijdt, verkleed als Tartaar, op een houten paard de stad in. Hij wordt begeleid door muziek. Sommige mannen dragen die dag een traditioneel kostuum van Krakau. De processie begint bij het klooster in Zwierzyniec en eindigt twee tot drie uur later voor de markthal op de 'Rynek'.

Kerststallen

Kerststallen of *Szopka's* van Krakau. Elk jaar, begin december, wedijveren vele families in Krakau met elkaar met hun zelfgebouwde kerststal of 'szopka'. Die kerststallen worden uitgesteld bij de *Kościół Mariacki*. In de kerststallen verwerken ze vele elementen van gebouwen uit Krakau. Vaak zijn de torens van de Mariakerk te herkennen of de gouden koepel van de kathedraal op de Wawel. En de drakengrot is er ook vaak in te zien. Na de jurering worden de mooiste kerststallen in het historisch museum uitgesteld

Religie

Krakau is sinds duizend jaar een bisdom en sinds 1925 de zetel van een rooms-katholieke aartsbisschop. Deze werd van 1964 tot 1978 bekleed door Karol Wojtyła, die daarna tot paus werd gekozen (Johannes Paulus II). De stad is van oudsher een katholiek bolwerk. De eens omvangrijke joodse bevolking is in de Tweede Wereldoorlog vrijwel geheel uitgeroeid.

Bezienswaardigheden

Krakau was in 2000 samen met acht andere steden Culturele hoofdstad van Europa. Het centrum van de stad heeft de diverse oorlogen ongeschonden doorstaan en is derhalve historisch zeer interessant. De oudste nog bestaande gebouwen (in *Ulica Kanonicza*) stammen uit het begin van de 13e eeuw. De rest van de bebouwing is in de verschillende eeuwen daarna gebouwd en/of verbouwd, hetgeen veel verschillende bouwstijlen bijeenbrengt. Er zijn vooral veel gebouwen in renaissancestijl

Rynek Główny

Het hart van Krakau is de *Rynek Główny* (Grote Markt; Rynek stamt van het Duitse Ring, dat is het plein rond een raadhuis) samen met de *Rynek Mały* (Kleine Markt). De Rynek Główny is een van de grootste en mooiste marktplaatsen van Europa.

Ontwerp van het plein

Het plein is in de 13e eeuw ontworpen en meet ongeveer tweehonderd bij tweehonderd meter. Aan elke zijde komen drie straten bij de markt. Elk van deze straten leidde naar de stadsmuur, waarvan elke tweede naar een stadspoort leidde. De meeste straten in het centrum zijn evenwijdig aan de straten die vanuit de markt vertrekken en zijn steeds op ongeveer dezelfde afstand van elkaar aangelegd, zodat de ruimtes tussen de straten vrijwel vierkant zijn. De weinige afwijkingen op dit patroon worden veroorzaakt doordat men enkele straten van vóór het ontwerpplan van de Rynek Główny in het plan moest inpassen.

Mariakerk

Aan de rand van het marktplaats staat de Mariakerk (*Kościół Mariacki*). Het wereldberoemde hoogaltaar is gemaakt door de Neurenbergse beeldhouwer Veit Stoss, die in Polen tot Wit Stwosz is omgedoopt. Op het plein staan diverse gebouwen in verschillende stijlen: de Raadhuistoren (*Ratusz*), de Lakenhal (*Sukiennice*) en de Kerk van Sint-Adalbert (*Św. Wojciech*). Eén van de mooiste classicistische kerken uit de barokperiode in Polen is de Sint Annakerk in de nabijheid van het marktplaats, naar ontwerp van de toentertijd in Polen zeer actieve Nederlandse architect Tielman van Gameren, (ook: Tylman van Gameren). Eveneens in koninklijke dienst werkte de beroemde Duitse beeldhouwer Andreas Schlüter waarvan nog vele monumenten, ook in kerken en paleizen in Krakau aanwezig zijn.

Wawel

De heuvel heeft een hoogte van 228 m en ligt op de oever van de Wisła, op de zuidwestpunt van het centrum. Op die heuvel bevinden zich talrijke historische gebouwen. Het belangrijkste zijn de kathedraal en het koninklijk paleis. Onder de heuvel bevindt zich de *Drakengrot*.

Kazimierz

Behalve voor rooms-katholieken is Krakau ook voor Joden een belangrijke stad: zij kwamen vooral vanaf de Dertigjarige Oorlog in groten getale in *Kroke* wonen, hoofdzakelijk in de wijk Kazimierz. In 1943 werd het getto van Krakau vernietigd: de meesten van de 70.000 Joden die voor de Tweede Wereldoorlog in Krakau woonden overleefden de Holocaust niet. Momenteel wonen er nog maar 180 Joden in Krakau

Uitgaansleven

Krakau heeft een zeer uitgebreid uitgaansleven. Uiteraard speelt hier mee dat Krakau een studentenstad is. In het centrum zijn honderden kroegen te vinden. Kenmerkend zijn de vele "kelderbars", waarvoor men eerst lange trappen af moet dalen, alvorens het etablissement te betreden. Deze bars bestaan veelal uit kleine kamertjes en gangetjes.